

สมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
ADMINISTRATOR'S COMPETENCY AND INFORMATION AND
COMMUNICATION TECHNOLOGY MANAGEMENT IN SCHOOL UNDER
KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

¹อดิวัฒน์ เรือนริน Adiwat Ruanruen ²สงวน อินทร์รักษ์ Sangaun Inrak

^{1,2}มหาวิทยาลัยศิลปากร Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: yippyat@gmail.com

Article Received: April 23, 2025. Revised: August 19, 2025. Accepted: August 22, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางประมาณการขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 73 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (คู่มือประเมินสมรรถนะครู) และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา) ได้ค่าความเชื่อมั่นของทั้งแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .979 และสถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน 2) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน 3) สมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหาร, การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to identify: 1) the administrator's competency in school under Kanchanaburi primary education service area office 4. 2) information and communication technology management in school under Kanchanaburi primary education service area office 4. 3) the relationship between administrator's competency and information and communication technology management in school under Kanchanaburi primary education service area office 4. The sample consisted of 73 schools under Kanchanaburi primary education service area office 4, with two respondents per school: one school director and one teacher, totally 146 participants. The research instrument was an opinionnaire about administrator's competency from Teacher Competency Assessment Manual, Office of the Basic Education Commission (OBEC) and information and communication technology management from Master Plan for Information and Communication Technology in Education, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. The overall reliability of the questionnaire was .979. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings were as follows: 1) The administrator's competency in school under Kanchanaburi primary education service area office 4 as a whole were at a highest level. It was found that 7 parts were at the highest level and 4 parts were at a high level. 2) The information and communication technology management in school under Kanchanaburi primary education service area office 4 as a whole were at a high level. It was found that 1 part was at the highest level. and 4 parts were at a high level. 3) The relationship between administrator's competency and information and communication technology management in school under Kanchanaburi primary education service area office 4 was positively correlated at a high level with a statistically significant at .01 level.

Keywords: Administrator's Competency, Information and Communication Technology Management, School

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ 21 โลกได้เข้าสู่สังคมที่เรียกว่า “สังคมความรู้” ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นทุกวัน และเราสามารถรับความรู้ได้จากหลายช่องทางและได้รับอย่างรวดเร็ว เป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม เครื่องจักรและหุ่นยนต์ ถูกนำเข้ามาใช้งานทดแทนแรงงานคน ในความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับวิถีชีวิตของมนุษย์ การที่มนุษย์ จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงนี้ เราจะต้องเตรียมความพร้อม เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 นี้ ความเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นหลายด้าน ทั้งด้านทักษะชีวิต ด้านการเมือง ด้านการศึกษา ด้านอารยธรรมใหม่ ด้านระบบทางสังคม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านสวนสาธารณะ ด้านเครือข่ายทางสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป (พระณัฐภูมิ พันทะลี, 2563)

สมรรถนะการศึกษาของไทยในเวทีสากลยังอยู่ในระดับที่ไม่ดีมากนัก ทั้งด้านคุณภาพการศึกษาที่ยังคงมีคุณภาพการศึกษาดำ และมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูง ประกอบกับสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนของไทยยังมีศักยภาพที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังขาดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การขาดข้อมูลการศึกษาที่เน้นจริงในบริบทพื้นที่ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล การผลิตบัณฑิตที่ไม่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในยุคของสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย ควรสร้างระบบการศึกษาที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นฐานหลักในการสร้างทักษะระดับสูงของแรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะทักษะการอ่านและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกและรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะและระดับทักษะการทำงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลและการเกิดธุรกิจใหม่ๆ ที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย คุณภาพการศึกษานั้นคือ ผู้เรียนที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่ประสิทธิภาพ มีทักษะสำคัญสำหรับคนยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โลกของการแข่งขัน ทิศทางการพัฒนาและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนและปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่นคือมีการแสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎี ทักษะปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมจริยธรรมและประสบการณ์จากการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ทองจำรัส, 2561)

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องมีการปรับตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม โดยเฉพาะการปรับตัวเพื่อให้ทันกับโลกในยุคดิจิทัล และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ผู้บริหารควรสนับสนุนและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน การเก็บข้อมูลนักเรียน และการสื่อสารภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจในการเรียนการสอน ควรจัดการอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้พวกเขามีความพร้อมในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอนและการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการทำงานร่วมกันและการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ในโรงเรียนโดยสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการทดลองใช้เครื่องมือดิจิทัลใหม่ๆ การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ระหว่างครูและนักเรียน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน และควรสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรที่สามารถเรียนออนไลน์หรือแบบผสมผสาน (blended learning) ซึ่งผสมผสานการเรียนรู้แบบดั้งเดิมและการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน (สุเมธ งามกนก, 2567)

จากรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาไทยเกี่ยวกับประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาที่กล่าวถึงในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารมักไม่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ไม่สนใจปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หรือไม่ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิชาการ รวมถึงผู้บริหารมักไม่ปรากฏตัวในโรงเรียน โดยมักอ้างว่าจะต้องออกไปข้างนอกเพื่อหาทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนโรงเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้เพียงพอกับความขาดแคลนที่สถานศึกษาเผชิญ อันเนื่องมาจากโรงเรียนมีนักเรียนน้อย เงินสนับสนุนต่อหัวที่รัฐจัดสรรให้จึงมีน้อย ไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการ อีกทั้งยังมีส่วนที่กล่าวว่ากระทรวงศึกษาควรจะใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการเรียนการสอน แนวทางในการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่สามารถใช้เป็นการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ล้วนแต่เป็นแนวทางที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2558)

อีกทั้งจากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในส่วนของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น โครงการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โครงการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และโครงการจัดซื้ออุปกรณ์สนับสนุนการพัฒนาเว็บไซต์ ก็ยังพบปัญหาและอุปสรรค อาทิเช่น ความพร้อมของคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมที่มีข้อจำกัด ขนาดไฟล์งานที่ใหญ่เกินไป ทำให้พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณจากต้นสังกัดซึ่งทำให้การดำเนินงานล่าช้าและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4, 2566) รวมไปถึงประสบการณ์ในการทำงานของตัวผู้วิจัย ที่ได้เห็นถึงการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังขาดความรู้ ความชำนาญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหาร และเป็นแนวทางในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อทราบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยลักษณะ กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non – experimental case study) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอป่าพลอย 31 แห่ง อำเภอเลาขวัญ 41 แห่งและอำเภอหนองปรือ 18 แห่ง รวมทั้งหมด 90 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 73 แห่ง โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling)

3. ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนจำนวน 2 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 146 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้กำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ สถานศึกษา ตามยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557-2559

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบ จัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ (Likert, 1992)

5. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ โดยการขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่าคะแนนความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 15 แห่ง สถานศึกษาละ 2 ฉบับ รวม 30 ฉบับ โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .979 โดยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .974 และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ใช้การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านพัฒนาผู้เรียน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านภาวะผู้นำครู และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

ด้าน	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	X	S.D.	ระดับ
1.	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (X_1)	4.52	0.60	มากที่สุด
2.	การบริการที่ดี (X_2)	4.65	0.58	มากที่สุด
3.	การพัฒนาตนเอง (X_3)	4.46	0.65	มาก
4.	การทำงานเป็นทีม (X_4)	4.63	0.56	มากที่สุด
5.	จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (X_5)	4.63	0.58	มากที่สุด
6.	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (X_6)	4.39	0.67	มาก
7.	พัฒนาผู้เรียน (X_7)	4.58	0.59	มากที่สุด
8.	การบริหารจัดการชั้นเรียน (X_8)	4.65	0.56	มากที่สุด
9.	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (X_9)	4.38	0.65	มาก
10.	ภาวะผู้นำครู (X_{10})	4.51	0.68	มากที่สุด
11.	การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (X_{11})	4.48	0.70	มาก
รวม(X_{tot})		4.53	0.62	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

ด้าน	การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา	X	S.D.	ระดับ
1.	ยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา (Y_1)	4.54	0.61	มากที่สุด
2.	ส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน (Y_2)	4.49	0.64	มาก
3.	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Y_3)	4.42	0.72	มาก
4.	พัฒนาระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ (Y_4)	4.44	0.69	มาก
5.	ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (Y_5)	4.34	0.73	มาก
รวม(Y_{tot})		4.45	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ดังนี้ ด้านการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน

ดังนี้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนา ระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT เพื่อขยาย โอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และด้านการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้ผลการวิเคราะห์ พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

ตัวแปร	ยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใน การใช้ ICT เพื่อการศึกษา (Y_1)	ส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ พัฒนาผู้เรียน (Y_2)	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการ ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Y_3)	พัฒนาระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ (Y_4)	ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการศึกษา (Y_5)	รวม (Y_{tot})
การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (X_1)	.899**	.666**	.658**	.719**	.694**	.763**
การบริการที่ดี (X_2)	.774**	.690**	.595**	.681**	.609**	.715**
การพัฒนาตนเอง (X_3)	.762**	.746**	.631**	.717**	.700**	.762**
การทำงานเป็นทีม (X_4)	.753**	.742**	.641**	.658**	.656**	.744**
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (X_5)	.727**	.708**	.595**	.632**	.595**	.696**
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (X_6)	.707**	.670**	.566**	.680**	.615**	.693**
พัฒนาผู้เรียน (X_7)	.654**	.660**	.612**	.712**	.614**	.698**
การบริหารจัดการชั้นเรียน (X_8)	.722**	.716**	.688**	.741**	.676**	.760**
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน (X_9)	.788**	.736**	.751**	.779**	.764**	.819**
ภาวะผู้นำครู (X_{10})	.791**	.637**	.649**	.654**	.563**	.703**

การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้ (X_{11})	.680**	.509**	.484**	.539**	.459**	.569**
รวม (X_{tot})	.855**	.777**	.715**	.785**	.722**	.824**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ ในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน คอยติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารมีความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ในด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน ในด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ในด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผู้บริหารมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู ในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ ช่วยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ในด้านพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ในด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสาร ประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขและปลอดภัยของผู้เรียน ในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งวิเคราะห์ห้วงการหรืองานในภาพรวม และดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ในด้านภาวะผู้นำครู ผู้บริหารคอยสอดส่องคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดง ถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของตัวผู้บริหารเอง ซึ่งก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และในด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนิตี เรืองสุขอุดม(2563) ที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของสิริพร บุญทิพย์(2566) ที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการวิจัยของปิยะนัธ ว่องพัฒน์วงศ์(2566) ที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. จากผลการศึกษากิจการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ในด้านการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา ผู้บริหารมีการพัฒนาผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่เสมอ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม วิจรรณญาณ และรู้เท่าทัน เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับการพัฒนาคุณภาพภาพการศึกษา ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนด้วยการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการศึกษาค้นคว้า ทั้งในรูปแบบที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ปฏิสัมพันธ์กันเองในหมู่ผู้เรียน ตลอดจนจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้บริหารมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการพัฒนาระบบเครือข่ายและเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเข้าถึงระบบสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้อะไรของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ระบบบริหารจัดการ และระบบบริการทางการศึกษา ในด้านการพัฒนาระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ ผู้บริหารมีการพัฒนาโปรแกรมซอฟต์แวร์ หรือระบบงานที่ใช้ในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ สำหรับการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษา ให้แก่บุคลากรทางการศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและวางแผนตัดสินใจดำเนินงานเพื่อการศึกษา และในด้านการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยการพัฒนาค้นคว้าความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้วิจัย ตลอดจนจนถึงการมีผลงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้งานเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวรารมณีย์ เพียรทอง (2567) ที่พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับการวิจัยของวัชรวิ กิตติวิโรจน์ชัย (2567) ที่พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของรัชกร ไทยรักษ์ (2566) ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการทำงานในสถานศึกษาไม่เพียงแต่ต้องอาศัยความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพเท่านั้น แต่ยังต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะต้องควบคู่ไปกับการส่งเสริมผู้เรียนด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจในการศึกษาค้นคว้า การใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้อีกด้วย ในด้านการพัฒนาตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าในอาชีพ อีกทั้งการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อยู่เสมอก็เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาตนเองและขับเคลื่อนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเช่นกัน รวมถึงการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี มาช่วยในการลดปริมาณงานจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ในระบบสารสนเทศ และมีโปรแกรมที่ช่วยในการวัดประเมินผลอย่างถูกต้องและแม่นยำที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษา การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนผ่านระบบสารสนเทศ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียนก็ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยความสุขและปลอดภัยด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ การให้บริการและการปรับปรุงระบบการบริการโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาช่วยให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการวิจัยของประโยชน์ กิรติปกรณ์ (2561) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้การวิจัย

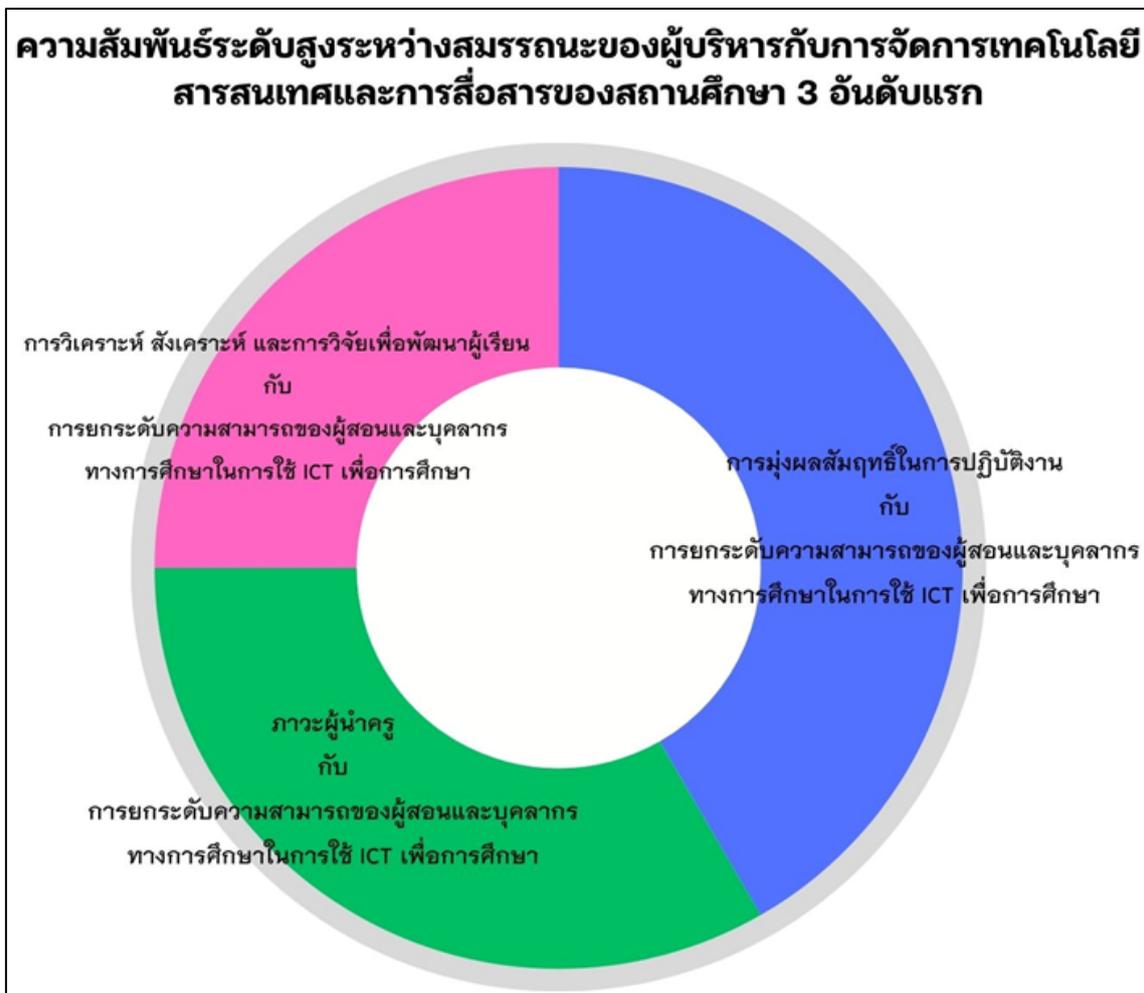
องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ ความสัมพันธ์ระดับสูงระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ใน 3 อันดับแรก ได้แก่

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานกับการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา ทั้งนี้ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา ที่เน้นคุณภาพ ความถูกต้อง และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนและบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น โดยเมื่อบุคลากรมีเป้าหมายชัดเจน มีการวางแผนและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จะสามารถประยุกต์ใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสร้างสรรค์ และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรอบด้าน ทั้งในด้านทักษะ วิจารณ์ญาณ และคุณธรรม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาวะผู้นำครูกับการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา ทั้งนี้ การสร้างวัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยปราศจากอิทธิพลหรือแรงกดดันจากผู้บริหารโรงเรียน เป็นรากฐานสำคัญของการสร้าง “พลังแห่งการเรียนรู้” ซึ่งส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เมื่อกระบวนการนี้ผสานเข้ากับการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม จะยิ่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ดีขึ้น และช่วยผลักดันคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

3. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนกับการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ ICT เพื่อการศึกษา ทั้งนี้ การที่ครูหรือบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะปัญหา ประมวลผลข้อมูล และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้แบบมีระบบ ซึ่งหากเสริมด้วยการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะทำให้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการพัฒนางานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การบูรณาการทักษะวิเคราะห์เข้ากับเทคโนโลยีจะช่วยให้ครูสามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ทันสมัย และตอบโจทย์ผู้เรียนยุคใหม่ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวิจรรณญาณในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 วงกลมที่แสดงความสัมพันธ์ระดับสูงระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ใน 3 อันดับแรก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่า มัชฌิมเลขคณิตอยู่อันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมเรื่อง ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จ เกี่ยวกับนักเรียน เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา เพื่อวางแผนการวิจัยในการพัฒนาผู้เรียน จัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตาม แผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่นๆ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในด้านส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่อันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานวิจัยภายใน สถานศึกษา ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ระหว่างสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ การศึกษา สร้างเครือข่ายนักวิจัย และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารกับการจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ในด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้กับด้าน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใน ระดับปานกลาง ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือ สร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมและเปิด โอกาสให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้วิจัย ตลอดจนนำผลงานวิจัยมาใช้งานเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหาร ในแนวคิด หรือทฤษฎีของนักวิชาการ ท่านอื่นๆ และในสังกัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ในแนวคิด หรือทฤษฎีของนักวิชาการท่านอื่นๆ และในสังกัดอื่นๆ

2.3 ควรหาความสัมพันธ์เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับตัวแปรอื่น หรือเรื่องการจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษากับตัวแปรอื่น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557 – 2559. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

นิตี เรื่องสุขอุดม. (2563). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์,

- 9(4), 201-214.
- ประโยชน์ กิริติภรณ์. (2561). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 12(3), 80-90.
- ปิยะนัฏธ์ ว่องพัฒน์วงศ์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 10(3), 441-453.
- พระณัฐวุฒิ พันทะลี. (2563). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการพระพุทธศาสนา เขตลุ่มน้ำโขง, 3(2), 44.
- รัชนก ไทยรักษ์. (2566). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 52-67.
- วรารภรณ์ เพียรทอง. (2567). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์, 4(2), 79-89.
- วัชร กิตติวิโรจน์ชัย. (2567). การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสปออง – ถ้ำลอด. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 12(47), 68-77.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย. (2558). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาไทย: ประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษา(2535-2558). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2566). รายงานผลการดำเนินการ ประจำปีงบประมาณ 2566. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2565 (IMD 2022). กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.
- สิริพร บุญทิพย์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 6(3), 116-127.
- สุเมธ งามกนก. (2567). สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- สุวิมล ทองจำรัส. (2561). ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. รายงานการประชุม Graduate School Conference. 1(2). 603-610.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New York: Prentice, Inc.
- Likert, R. (1992). *New Pattern of management*. New York: Mcgraw – Hill.